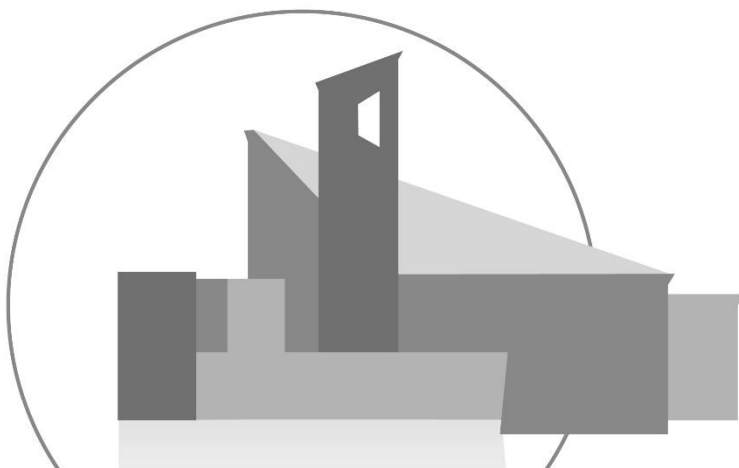

De Christengemeenschap

beweging tot religieuze vernieuwing

gemeenteberichten

oktober en november 2019

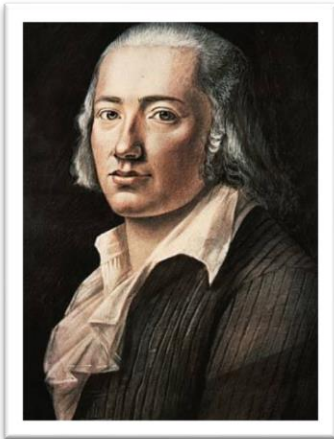
gemeente Zeist

Deze websiteversie van de gemeenteberichten bevat slechts een deel van de originele versie. De originele versie wordt op papier verstrekt aan leden, belangstellenden en abonnees.

De Christengemeenschap Zeist

Wie het diepst denkt,
heeft het meest lief

Friedrich Hölderlin (1770-1843)

Uit de inhoud

<i>Rondom de diensten</i>	3
De kleuren aan het altaar	5
<i>Uit het gemeenteleven</i>	8
Jeugd en jongeren	9
Bijeenkomsten	11
Cursussen	12
<i>Mensen en activiteiten</i>	15
Boeken	20
<i>Rondom de agenda</i>	22
Lezingen en cursussen	22
<i>Personen en gegevens</i>	29
Kopij	30

Rondom de diensten

Mensenwijdingsdienst

Zondag 10.30 uur
Woensdag 9.00 uur
Donderdag 8.00 uur

N.B.:

- Woensdag 6 en donderdag 7 november is er geen dienst wegens de studiereis naar Colmar.
- Woensdag 20 november vervalt de dienst wegens de synode.

Diensten in Huize Valckenbosch

In principe om de veertien dagen op vrijdag om 10.30 uur.

De komende diensten zijn op 4 en 18 oktober, 1, 15 en 29 november.

Er is een korte bijeenkomst in het teken van de Michaëlstijd met evangelielezing en toespraak in de kapel op vrijdag 11 oktober om 11.00 uur.

Diensten in het Leendert Meeshuis

In principe eens in de maand op dinsdag om 11.00 uur. De komende data zijn 15 oktober en 12 november.

Evangelie in de Menschenwijdingsdienst

Michaëlstijd	29 sept	Mattheüs	22	1-14
	6 okt	Brief aan de Efeziërs	6	10-19
Trinitarische tijd	13 okt	Openbaring	12	1-18
	20 okt	Openbaring	19	11-16
	27 okt	Openbaring	1	1-20
	3 nov	Openbaring	3	1-6
	10 nov	Openbaring	3	14-22
	17 nov	Openbaring	6	12-17
	24 nov	Openbaring	7	1-17

Liederen in de Mensenwijdingsdienst

Michaëlstijd	Laten wij afleggen O Heer, Uw vrede
Trinitarische tijd	Waardig is het Lam Dood noch leven

Zondagsdienst voor de kinderen

De zondagsdienst voor de kinderen gaat tweewekelijks door. Op zondagen die in schoolvakanties vallen, is er geen kinderdienst. De komende kinderdiensten zijn op 13 oktober, 3 november, 17 november, 1 december, 15 december en 25 december. Aanvang 9.45 uur, voorafgegaan door een verhaal om 9.30 uur.

Liederen in de Zondagsdienst

Michaëlstijd	Onoverwinn'lijk sterke held
Trinitarische tijd	Wees Gij een leidster boven mij

Zondag 29 september: korte Michaëlsviering

Na de dienst is er een korte Michaëlsviering. Daarbij houdt Bastiaan Baan een inleiding over 'motieven in het epistel van de Michaëlstijd'.

De kleuren aan het Altaar de komende tijd

*Teder en jong, als werd het voorjaar,
maar lichter nog, want zonder vruchtbegin
met dunne mist tussen de gele blären
zet stil het herfstgetijde in.*

Dit gedicht van Maria Vasalis; spreekt dit niet van perzikbloesem-
roze en het zachte groen, de bijna lenteachtige kleuren van de Mi-
chaëlstijd?

Lila en oranje, de kleuren van de Trinitarische tijd

De langste feestloze periode van het kerkelijk jaar ligt achter ons. Met Pinksteren voegde hartewarmte zich bij Geesteslicht en mochten wij helende Geest ontvangen. Johannes wekte ons op om als vernieuwde mensen in het leven werkzaam te zijn. Een lange tijd van rust volgde. Een tijd om te verinnerlijken. Vele weken in de zomer kwam ons aan het Altaar het kobalt-violet (lila) met oranje tegemoet.

Het beeld van de voetwassing is wezenlijk verbonden met dit lichte violet. Violet zelf brengt de rust van de avondstilte, verbindt ons met gene zijde en brengt de toekomst dichterbij. Het kobalt-violet is vooral een ziele-ervaring van het etherische, waar de hele wereld is ingebed. Wij worden ons bewust van de Goddelijke Genade. Onze ziel wordt vervuld van dankbaarheid en geïnspireerd tot zelfopoffering. Kobalt-violet biedt ruimte aan wat in ons dienend werkzaam wil zijn. Het oranje geeft moed en enthousiasme en is daarbij onmisbaar.

Roze violet en zachtgroen, de kleuren van Michaël

Zondag 29 september begint de Michaëlstijd. Het laatste feest van het kerkelijk jaar.

De hoofdkleur verandert ogenschijnlijk weinig. Van kobalt-violet (lila) naar perzikbloesem-rose, maar het is naar zijn wezen echt anders. Zachtgroen voegt zich bij het perzikbloesem-rose als tweede kleur.

Teder en jong, als wordt het innerlijk voorjaar, terwijl de natuur afsterft. Perzikbloesem is het levende beeld van de ziel. De mens die enthousiast is en een rose kleur op de wangen krijgt. Rudolf Steiner zegt hierover: 'Het is de kleur van de ziel die in het lichaam incarneert.' Daarom wordt de kleur ook wel inkarnaat genoemd, als levend beeld van de ziel. Het roze dat op de huid zichtbaar wordt is bij uitstek vluchtig en steeds wisselend en daarom in stof niet goed te treffen. Dit geldt natuurlijk voor alle kleuren die stoffelijk zijn gemaakt, maar bij perzikbloesem extra. Wij moeten ze zelf tot leven wekken. Het roze mag niet te zoetig zijn.

Groen is als kleur minder levend. Op het moment waarop het licht van de geest zijn eigen rijk verlaat en de wereld van de atmosfeer en de ziel binnentreedt, op dat moment wordt het tegemoet getreden door de duisternis in haar meest ijle vorm en ontstaat de kleur viridiaan groen. Het groen wordt ons geschonken. Het is niet ontstaan door een menging van geel en blauw. Het is de kleur die zichtbaar is in het midden van de regenboog. Hij werkt incarnerend en is een belangrijke kleur in de schildertherapie. Om het zachte groen van Michaël te treffen, moest ik met kleurpotlood een beetje geel en grijs over het lichte groen doen. Een 'dunne mist'. Het werd daarmee warmer en aardser.

Twee Michaëlsche kleuren. Teder en jong, spreken zij van 'het wordende'. In vrijheid mogen wij ons met Michaël verbinden. Hij wacht op ons. Een ander denken wil geboren worden. Michaël bevrijdt de gedachten uit het gebied van het hoofd en leert ons hart denken. Michaël geeft het licht, Christus de warmte.

Laatste Trinitarische periode

Opnieuw kleurt het altaar lila met oranje en sluit met een laatste periode van rust het kerkelijke jaar af. Het is in de herfsttijd, dat er in de verkondiging gesproken wordt over de Apocalyptische tijd waarin wij leven. Toegerust worden. Niet alleen om staande te blijven, maar ook om straks met Advent het blauw te kunnen beleven. Blauw, de kleur die zich wijd maakt. Ruimte scheidt om nieuw licht te ontvangen.

Elza Prins van Dreven

Al het werk van de Christengemeenschap is afhankelijk van de financiële bijdragen en de praktische medewerking van leden en belangstellenden.

De Christengemeenschap kent geen andere inkomsten.

Triodos-betalrekening:

NL61 TRIO 0390 5375 27 ten name van De Christengemeenschap

Zeist. Of ING rekening:

NL03 INGB 0000 4246 32 ten name van Gemeente Zeist der Christengemeenschap.

Uit het gemeenteleven

Nieuwe en vertrekkende leden

Op 18 augustus is Henry Pieter Bosman lid geworden van onze gemeente. Hartelijk welkom Henry.

Uit de gemeente Zutphen zijn gekomen: Johan Leendertz en Ineke Campagne.

Johan en Ineke hartelijk welkom.

Naar de gemeente Driebergen zijn overgestapt: Esther de Gans en Janneke van den Dool. Esther en Janneke, onze beste wensen.

Doop

Op zondag 13 oktober om 12.00 uur wordt het zoontje van Lidewij De Bont en Daniel Stegeman gedoopt.

Overleden

Op 12 juli overleed Nelly Moens-Zwanenburg, geboren 4 augustus 1924 in Amsterdam.

Zij ontving de stervenswijding op 4 juli.

De dienst bij de crematie vond plaats op 17 juli in Crematorium Amersfoort te Leusden.

De mensenwijdingsdienst voor de overledene is op 20 juli in de Rafaëlkerk gehouden.

Op 16 juli overleed Rudolf Otto de Charon de Saint Germain, geboren 19 juni 1931 te Paree, Indonesië.

De dienst bij de crematie vond plaats op 22 juli in Crematorium Amersfoort te Leusden.

De mensenwijdingsdienst voor de overledene werd op 24 augustus in de kapel van Valckenbosch gehouden.

Werkgroep bij gestorvenen

Wat gebeurt er allemaal achter de schermen, als iemand is overleden? Er komt een overleg met de familie, de uitvaartverzorger en de priester hoe de laatste dagen op aarde verzorgd worden.

Er gaat dan een mail uit naar een paar mensen om alles verder te kunnen regelen.

Als zo'n mail binnenkomt, wordt de belgroep in werking gezet: zij bellen mensen die gebeld willen worden. Een andere groep mensen heeft ervoor gekozen om dit bericht per mail te krijgen.

Tevens wordt begonnen om ministranten te zoeken voor de uitezening, de begrafenis of crematie en de Mensenwijdingsdienst. Daarbij wordt rekening gehouden met de wensen van de overledene. Een heel bijzonder stuk van het gemeentelieven.

Free van der Kolk

Jeugd en jongeren

Peuter- en kleuterochtend

In de afgelopen periode vond elke tweede zondag van de maand om 9.30 uur in de kerk een activiteit plaats voor peuters en kleuters. Er werd een verhaal verteld en iets geknutseld. Dit zal weer gebeuren, als hier animo voor is. Meld dat s.v.p. op de lijst die in de kerk te vinden is.

Michaëlstuintje

Op zondag 29 september is er om 16.00 uur voor de allerkleinsten weer een Michaëlstuintje. We luisteren naar een verhaal en lopen in een kleine evenwichtsoefening naar de weegschaal.

Daarna sap en heerlijk drakenbrood!

Iedereen is hartelijk uitgenodigd om dit herfstfeest mee te komen vieren.

Lessen ‘religieuze ontwikkeling’ - wereldreligies, grote stromingen en hun culturele context, schooljaar 2019 – 2020

Voor kinderen die dit schooljaar 12 of 13 jaar worden: meestal klas 6 en 7 of brugklas.

De lessen zijn in de Rafaëlkerk, steeds eens per twee weken op zondagochtend van 10.30 tot 11.30 uur, niet in de vakanties.

De eerstkomende les is op 29 september, daarna op 13 oktober. Ouders die hun kind willen opgeven, kunnen een e-mail sturen naar bernard@heldt.nl of een sms bericht naar 06 5020 4989.

Een ouderavond met toelichting op het programma wordt in overleg met deze ouders verzorgd.

Doelstelling en globale inhoud van de lessen

De uitgangsgedachte is de uitspraak van Rudolf Steiner: . . . er bestaan ook andere godsdiensten, we moeten ook proberen het wezen van andere godsdiensten begrijpelijk te maken. We trachten de mensen verschillende kanten van de Christusopvatting te doen begrijpen. Daardoor geven we iedere ziel iets wat een verdieping in haar teweeg kan brengen. Maar we vormen haar niet zelf.

De ziel moet vooral op religieus gebied haar vrijheid van denken houden, om die vrijheid van denken te kunnen ontplooien.

(Eenzaamheid en vervreemding, 10 oktober 1916)

Door het jaar heen worden de wereldreligies besproken, zoals het christendom, jodendom, de islam, het universeel soefisme, het boeddhisme en het hindoeïsme. Herkenbaar wordt gemaakt dat de belangrijkste waarden overeenkomen; aandacht wordt besteed aan bewustzijn, moraliteit en integriteit. Er wordt ingegaan op de negatieve werking van dogmatisme en fanatisme. Zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de actualiteit en de jaarfeesten van de verschillende religies.

De gedachte is dat door respect voor de godsdiensten ontvankelijkheid voor de werkzaamheid van het Christuswezen zal ontstaan, waarbij het er met name om gaat dat het betreffende kind een eigen authentiek religieus referentiekader ontwikkelt, belangrijk voor haar of zijn morele ontwikkeling.

Dit laatste is dan ook de doelstelling van deze lessen.

Bernard Heldt

Gemeenteberaad, dialogen

Het komende *gemeenteberaad* vindt plaats op zondag 10 november van 12.00 – 13.00 uur.

De '*dialogen*' die tweemaandelijks plaatsvonden op zondagen van 12.00 – 13.00 uur, zijn hervat. De komende data zijn 13 oktober en 8 december.

Bijeenkomst voor ministranten en belangstellenden

Op 17 november is er een bijeenkomst voor ministranten en belangstellenden. De bijeenkomst vindt plaats in de cultusruimte.

Op het prikbord komt nog de juiste tijd.

Samenkomst voor vrijwilligers

Vrijdagochtend 29 november van 10.00 - 13.00 uur.

Er is een inhoudelijke opmaat, koffie met wat lekkers.

Daarna werken we aan de voorbereiding voor advent in de kerk.

We eten gezamenlijk ons boterhammetje en zingen een lied.

De ochtend willen we cultisch afsluiten.

Cursussen en studiegroepen

Cursus 'de beelden van het Johannesevangelie'

Een keer per maand komt een kleine groep bijeen om aan de beelden van het Johannesevangelie te werken. In de dialoog tussen het goddelijke en het menselijke komt telkens weer de geestelijke actualiteit naar voren. En wel zo, dat men vermoeden kan dat er nog een heel andere - toekomstige- vorm van het Christen-zijn tot ons komen kan.

We werken op donderdagmorgen van 11.15 tot 12.30 uur. De komende data zijn: 26 september, 31 oktober, 28 november en 19 december.

Nieuwe aanmeldingen zijn mogelijk.

Inlichtingen: Lisette Buisman (06-43800665)

Cursus over het Lukasevangelie

Deze cursus van Mathijs van Alstein vindt plaats op woensdagen van 19.00 tot 20.15 uur. De komende bijeenkomsten zijn op 2 oktober, 16 oktober en 27 november.

Driedaagse studiereis: Opstandingsmysteriën in de Elzas

Op 6, 7 en 8 november wil het convent van Zeist met de gemeente een studiereis maken. Het thema is: Opstandingsmysteriën in de Elzas.

We gaan per bus naar Colmar waar we logeren. We houden de dienst, avondafsluiting en de inhouden in Huis Oberlin.

Vervolgens willen we een bezoek aan Dornach brengen; de plaats waar de Christengemeenschap begonnen is. Op de terugweg zullen we het Isenheimer altaar bekijken.

De kosten bedragen €177,- per persoon op basis van een tweepersoonskamer. Wie een eenpersoonskamer wil, betaalt €52,- meer: €229,-

De studiereis is inmiddels volgeboekt. Maar er kunnen afmeldingen komen. Daarom kunt u zich nog wel aanmelden op de reservelijst, te vinden op het prikbord in de hal.

Het convent

We all hold hands around the world

In de gemeente van de Christengemeenschap in Lima (Peru) is gezamenlijk gewerkt aan het vinden van woorden voor een gebed tot de gemeente-engel.

De geestelijke in Lima werd voor een periode uitgezonden naar Stroud (Engeland) en het gebed aan de gemeente-engel ging mee. De Spaanse inhoud kwam in een nieuwe bedding: het Engels.

En inmiddels is het gebed vanuit Stroud hier in onze gemeente aangekomen, nu in het Duits (zie hieronder).

Daarmee kan het ook onder ons zijn plek verwerven en wie weet, weer verder gaan.

Truus Kuiper

*Engel unserer Gemeinde,
wir erheben unsere Gedanken und unseren Willen zu Dir,
sodass Du uns Kraft geben kannst.
Wir brauchen Deine Führung, um die Wahrheit zu suchen.
Wir brauchen Deine Liebe, um unsere Leben zu ermutigen und zu gestalten.
Wir brauchen Deine Stärke, sodass wir in Gemeinschaft ein treues
Abbild Deines Willens werden, das die Arbeit des Christus auf Erden
dienend zeigt.*

Afsluiting kerkelijk jaar: 24 november

Dit jaar willen we het lezen van de kroniek enigszins anders vorm geven dan de afgelopen jaren. In plaats van op de laatste dinsdagavond voor Advent willen we de kroniek voordragen op de laatste zondag voor Advent, 24 november om 12.00 uur.

Daarbij zullen enkel de sacramenten genoemd worden, en dus niet alle andere activiteiten (lezingen, cursussen, werkgroepen enzovoort) zoals voorheen. Na de mensenwijdingsdienst hebben we eerst kort koffie in de gemeentenzaal. Daarna gaan we weer naar de cultusruimte, waar na een gezamenlijke muzikale opmaat de kroniek zal klinken. Zo komt de kroniek dichterbij het altaar, en dus ook dichterbij de cultus zelf te staan.

Mathijs van Alstein

Mensen & activiteiten

Gemeente-uitje: dat gaat naar....

Op 28 juni, het is een zonnige vrijdag, vertrekken we naar Den Bosch met een goed gevulde bus. De 'koppel-tjes' in de bus, zoals ze zijn ontstaan, verspreiden een gezellig gezelschap.

Het ontmoeten en uitwisselen zal de hele dag een zichtbaar genoegen blijven.

We gaan naar Veldhoven, waar Marie-Helène van Tol met ons de Mensenwijdingsdienst zal houden. In het intieme kerkje, sinds kort uitgebreid en omringd door een mooie houten ombouw, voelen wij ons zeer welkom. Er heerst een lichte sfeer, die gaandeweg de dienst wint aan diepgedragen warme kracht.

Tijdens het koffiemoment daarna, in de tjokvolle gemeentesaal, overhandigt Free van der Kolk het welgekozen boekengeschenk van de boekentafel in Zeist aan de gemeente in Veldhoven. Een mooie sociale interactie. Free zal ons ook de rest van de dag kordaat door het gevulde programma leiden. En natuurlijk laten wij ons de zoete creaties van onze baksters heerlijk smaken!

Dan is het tijd voor de lezing van Lisette Buisman over Jeroen Bosch, ter voorbereiding op het museumbezoek aan het Jeroen Bosch Art Center in de middag. Zij opent met de woorden van Friedrich Benesch die ons onmiddellijk to the point brengen.

Vlot en zeer levendig schetst zij het leven en werk van Jeroen Bosch. Een persoon met een bescheiden voorkomen, ernstig en de wereld inkijkend met lichte humor, een vernieuwend kunstenaar met een ver reikend talent en grote geestelijke bagage.

Hij wordt beschreven als een voorloper, die in beeldentaal wijst op een moderne weg voor de Europese mensheid, komend uit het tijdvak van de Middeleeuwen. Die zich geborgen wist in de eenheid met het Goddelijke, wat zich bijvoorbeeld bouwkundig uitdrukte in de ronde bogen van de Romaanse kunst. Nu breekt de tijd aan dat de wereld kan worden waargenomen door de vensters van onze zintuigen. Maat, gewicht en getal worden daarbij belangrijk. Maar dit gaat gepaard met een bewustzijn dat niet de werkelijke waarheid representeert. Deze geschilderde, ongezuiverde werkelijkheid, die we buiten en in onszelf kunnen waarnemen, is de grondslag voor het kunstwerk van Jeroen Bosch, aldus Lisette. Werk dat appelleert aan de uiteenzetting met de tegenkrachten, om uiteindelijk tot de ware werkelijkheid te komen.

Water, dat zich verzamelde vanuit het moerassige achterland, stroomt in de kalme Bossche Binnendieze. Wij varen er halverwege de terugweg, in drie soepele boten, terwijl de gidsen ons enthousiast van historische feiten voorzien: de stichting in 1185, de uitbreiding tot

een stadsgracht van 13 kilometer met dubbele stadsmuren die in 1966 voorgoed gered werd van dreigende demping. In de voorbije eeuwen was het gebruikt als riool, brandput, transportkanaal en drinkwatervoorziening en onleefbaar geworden. Nu is het zuiverder dan ooit, een permanent restauratiewerk en teken van stedelijke trots. Ademt ook hier de louterende geest van Jeroen? Op tijd bukken en weer opveren is overigens geboden tijdens dit vaartochtje!

Het bezoek aan de kerk waar de replica's van Jeroen Bosch hangen, is onze laatste stap.

In vogelvlucht passeren we met Lisette nog enkele hoofdwerken. Om daarna zelfstandig de mengeling van paradisijselijke en huiveringwekkende tafere-

len te ontsluiëren. We proberen details te doorgronden, alleen of in samenspraak, weergegeven in een chaotische werkelijkheid, die bij nader inzien geordend is volgens een betekenisvolle opbouw. We doen ons best terwijl het knarst in onze bovenkamertjes, woelt in onze binnenkamertjes.

Aardig is dat Jeroen beneden in de kerk levensecht is nagebootst in zijn atelier.

Bovenin, vanuit de torentop, kijken wij uit over Den Bosch met de monumentale Sint Janskathedraal als blikvanger. Sommigen hebben intussen ook nog kans gezien de beroemde Bossche bol te genieten of een terras te beleven.

Het is beduidend stiller in de bus dan vanochtend: er is een sfeer van verzadiging ontstaan en gestarte innerlijke verwerking. Gordijntjes gesloten, ogen toe, hier en daar een gesprekje. Verrijkt en volaan nemen we afscheid van elkaar.

Ongetwijfeld spreek ik niet alleen voor mijzelf door nogmaals mijn dank uit te spreken aan iedereen die heeft bijgedragen aan deze zomerse topdag!

Ini Brune-Rutten

Foto's: Free van der Kolk

Oproep

Een flesje tijd en een emmertje toewijding

Elke vrijdagochtend wordt er in de kerk gestreken. Het gaat om gewaden, kleden, doekjes.

In gewone doen zijn er voldoende mensen om het werk in niet al te lange tijd te doen.

Maar het is nu eenmaal niet altijd 'gewone doen'. En wanneer iemand uitvalt door een fijne of minder prettige reden dan is het werk te veel voor de overblijvers.

Lijkt het u iets om op invalbasis af en toe te helpen?

Guila Schreuders (030-2520132) zal u in alle helderheid en mét plezier vertellen over het wat- waar- hoe van het strijkwerk in de kerk. De groep hoopt op een paar mensen die af en toe iets van hun tijd en toewijding willen inbrengen.

Truus Kuiper

Boeken

Kring van Zeven

Kent u het boekje (55 pagina's) over de Kring van Zeven en de aard en organisatie van de wereldwijde Christengemeenschap?

U vindt daarin de taken van de Kring van Zeven beschreven en korte biografieën van de leden. En nog veel meer: u leest over de priesteropleiding, de uitzending, de cultus en de sacramenten. Wat is in wezen 'de beweging tot religieuze vernieuwing', wat zijn de uitdagingen waar we in deze tijd voor staan?

Een citaat:

Het christendom zal de tot dusver gevaarlijkste crisis die het momenteel doormaakt, alleen kunnen overleven wanneer de christenen hun uiterste best doen om hun bewustzijn te verheffen tot de concrete werkelijkheid van de bovenzinnelijke werelden. (Rudolf Frieling)

Aan dit boekje kun je ervaren dat de Christengemeenschap een wereldkerk is van mensen die haar willen dragen, inhoud en kracht willen geven.

Het is verkrijgbaar via de boekentafel (€5,-) en bij de uitgever www.uitgeverijaandetijd.nl (€5,- plus verzendkosten).

Thom Kloes

Boekenmarkt 12 oktober

Zoals al aangekondigd in de Gemeenteberichten van juni-september is de jaarlijkse boekenmarkt op komst. Op zaterdag 12 oktober zal deze gehouden worden in ons kerkgebouw, van 10.00 tot 15.30 uur.

Happy Hour van 14.30 tot 15.30 uur: alle boeken €0,50.

Op zondag 6 oktober kunt u uw boeken inleveren na de dienst.

Dit kan ook vanaf maandag 7 oktober t/m woensdag 9 oktober van 9:00 tot 15:00 uur en op donderdag 10 oktober van 9:00 tot 13:00 uur.

In de Gemeenteberichten van juni-september (blz. 21) kunt u lezen welke soort boeken in aanmerking komen voor de boekenmarkt.

De familie Halbertsma heeft ook dit jaar heerlijke jams te koop.

De helft van de opbrengst van de boekenmarkt gaat dit jaar naar de nieuw

gestichte gemeente van de Christengemeenschap in Moskou.

De andere helft gaat naar het Landelijke Studiefonds; dit fonds biedt financiële ondersteuning aan de seminaristen.

Als u mee wilt helpen met het sorteren van de boeken, wilt u dat dan laten weten aan mij?

Namens de boekenmarktgroep, Noor van den Breemer
06-26874746

Rondom de agenda

De Apocalypse in de Grondsteen: Rozenkruiserdom en Michaëlschool

Dinsdag 1 oktober 20.00 uur. Jaap Sijmons

De Openbaringen van Johannes bieden een omvattend mensheids-perspectief. De Grondsteen(spreuk) markeert een begin van de Antroposofische Vereniging, maar tegelijk eveneens een toekomst-beeld. De voordrachtencyclus van Rudolf Steiner over de Apocalypse van Johannes voor de priesters in 1924 bevat een aantal aanwijzingen die een licht werpen op de Grondsteen.

Dat gaan wij in deze inleiding na.

Jaap Sijmons is jurist (hoogleraar en advocaat) en promoveerde in 2004 op de filosofie van Rudolf Steiner aan de Universiteit Utrecht. Van 2014 tot juni 2019 was hij voorzitter van de Antroposofische Vereniging in Nederland.

Landelijke dag voor leden en belangstellenden

Zaterdag 12 oktober vanaf 11.00 uur in Driebergen

Het landelijk bestuur nodigt u van harte uit om op 12 oktober naar Driebergen te komen om elkaar als leden en belangstellenden van verschillende gemeenten te ontmoeten en met elkaar van gedachten te wisselen over wat ons allen beweegt.

Om 09.30 uur is er gelegenheid om de mensenwijdingsdienst bij te wonen. Daarna is er koffie en thee en begint om 11.00 uur het programma. Om uiterlijk 15.30 uur sluiten we af.

Wat kunt u verwachten?

Myriam Driesens, geestelijke te Antwerpen, houdt een inleiding onder de titel '... opdat wij de gemeenschap van Christus zijn'.

Christengemeenschap vormen we op de eerste plaats voor het Christuswezen. Maar daarmee begint het pas!

Het landelijk bestuur vertelt wat het bestuur het afgelopen jaar heeft beziggehouden en wat het ziet als de belangrijkste onderwerpen voor de komende jaren. Uiteraard is er ruimte om hier vragen over te stellen.

In gespreksgroepen kan er doorgesproken worden over de inleiding of over een ander onderwerp naar keuze.

Tijdens de lunch is er gelegenheid tot bijpraten. Graag zelf brood meenemen, voor een kopje soep wordt gezorgd.

Het uitgewerkte programma staat op de website en op de flyer in uw gemeente.

We hopen velen van u te mogen begroeten op de Rijsenburgselaan 2A in Driebergen.

Graag tevoren aanmelden bij het landelijk secretariaat secretariaat@christengemeenschap.nl, of via 070-345 15 06.

Ellis Booi, secretaris landelijk secretariaat

Het eerste Goetheanum als mysterieplaats

Dinsdag 15 oktober 20 uur. Annemarie Sijens

Mede ter voorbereiding op onze driedaagse studiereis 'Opstandingsmysteriën in de Elzas' verzorgt Annemarie Sijens vanuit haar achtergrond als bouwkundig ingenieur een inleiding over het eerste Goetheanum.

Het thema dat ten grondslag ligt aan het eerste Goetheanum, is het liefdevol verbinden van neergang en opgang.

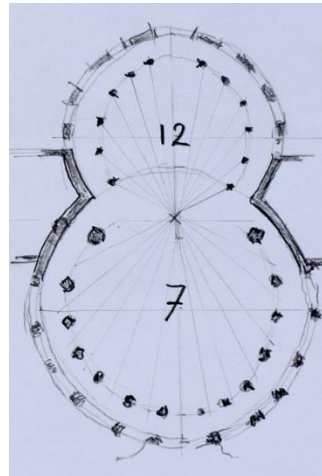
In de natuur volgen beide polariteiten elkaar vanzelfsprekend op. Denk maar aan de periodieke afwisseling van de seizoenen of aan de wekelijkse en dagelijkse ritmen.

In het culturele leven is die doorgaande kringloop niet vanzelfsprekend, maar werd deze in diep verborgen mysteriën voorbereid. Rudolf Steiner vernieuwde deze mysteriën, schoeide ze op westerse leest en plaatste Christus centraal.

In de Mensheidsrepresentant zien we hoe Christus ons liefdevol tegemoetkomt, terwijl hij en passant het evenwicht bewaart tussen twee tegengesteld gerichte krachten.

Het eerste Goetheanum toont het resultaat van een ontwikkelingsweg die we alleen samen kunnen gaan.

In de plattegrond en zuilen van het eerste Goetheanum liet Steiner zien dat liefde verbindt en metamorfoseert. Gaan we zo met elkaar op weg, dan brengen we licht in ons denken en zal ons werk vruchtbaar blijken.

De kunst van het opruimen

Dinsdag 29 oktober 20.00 uur. Inge van der Ploeg

In de loop van je leven gaan vele spullen door je handen: gekochte, gekregen, gevonden, ontvreemde, dierbare en gekke spullen. Sommige blijven jarenlang bij je en andere veel korter. Zolang alles onder je vleugels past, steunen ze je en leef je er naar genoeg mee.

Zodra ze niet meer onder je vleugels passen, komt er een opruimvraag bij kijken. Wat bewaar je dan en wat kan weg? Hoe pak je dat aan?

We zullen bespreken hoe je dan te werk kunt gaan en een innerlijk overleg kunt voeren over je leven, je omgeving, je spullen en alles wat levendig meedoet. We gaan op weg naar een gezonde ordening.

Sculpturen over de Openbaring van Johannes

Zondag 3 november na de dienst. Siegwart Knijpenga

In de afgelopen jaren beitelde ik uit berkenstammetjes zeven sculpturen van thema's uit de Openbaring van Johannes. Daarna werden ze ingekleurd.

Die zevenheid werd min of meer ingegeven door de uit te beelden voorstellingen zelf. Aan het grootste deel van de Apocalypse waagde ik me niet.

Waar ik dat proces wél aanging, reikte de tekst zelf, naar mijn gevoel, voldoende aan voor een zichtbare voorstelling. Maar van een zeker weten daaromtrent was er geen sprake.

Beeld je bijvoorbeeld een engelvleugel uit, dan moet je grondig de basale drieledige anatomie ervan hebben begrepen. Daarna moet je je bevrijden van de te vaste voorstelling van een vogelvleugel, daarna ga je wat tekenen en je doet dat allemaal met op de achtergrond de vraag wat eigenlijk bij een engelwezen een vleugel is.

Ben je daar wat verder mee gekomen dan kan pas de guts in het hout worden gezet. En ook dan ben je er nog niet; ik zal u ter verduidelijking van het bovenstaande zes verschillende vleugelparen aanwijzen. Ik hoopte bij dit hele proces wat meer gevoel te krijgen voor dit bijzondere orgaan dat wij mensen niet hebben.

Zo was het hele werk aan deze serie een zoektocht in de hoop wat meer gevoel voor- en zicht te krijgen op wat deze Apocalypse hier en daar te zeggen heeft.

Als we elkaar op 3 november ontmoeten, zal ik speciaal in deze richting iets laten zien.

Voor de omvattende inhoud van dit boek zelf bent u immers bij uw eigen geestelijken op het beste adres.

Siegwart Knijpenga

'De Mensenzoon'

Christus in de wereldreligies

Dinsdag 26 november 20.00 uur. Bernard Heldt

Er is op wereldniveau, maar zeker ook in Nederland, heel wat te doen met betrekking tot de verschillende wereldreligies en de onderlinge verhoudingen, zoals het christendom, jodendom, de islam, het universeel soefisme, het boeddhisme en het hindoeïsme. In essentie komen de belangrijkste waarden overeen als je de persoonlijkheid van de stichter, de betreffende cultuurperiode waarin het is ontstaan en de plaats op aarde in aanmerking neemt.

Na het mysterie van Golgotha is het Christuswezen werkzaam doorheen de hele aarde voor die mensen die ervoor open staan, of het als zodanig erkend wordt of niet. Door respect voor de verschillende religies zal ontvankelijkheid ontstaan voor de werkzaamheid van het Christuswezen in deze religies. Iedere ziel moet vooral op religieus gebied haar vrijheid van denken houden, om die vrijheid van denken te kunnen ontplooien.

Vanuit deze visie worden dan ook aan kinderen in de Rafaëlkerk de lessen 'Religieuze Ontwikkeling' gegeven, waarin de verschillende wereldreligies aan de orde komen. Er wordt aandacht besteed aan bewustzijn, moraliteit en integriteit en er wordt ingegaan op de negatieve werking van dogmatisme en fanatisme.

Bernard Heldt was 6 jaar voorzitter van het bestuur van de gemeente Amsterdam en daarna 9 jaar bestuursvoorzitter van het bewindsgebied Nederland-Vlaanderen; nu secretaris van het bestuur in de gemeente Zeist. Daarbij geeft hij lessen 'Religieuze Ontwikkeling' aan kinderen in de Rafaëlkerk. Hij is lid van de werkgroep 'Christologie en Antroposofie' van de AViN. Hij had 26 jaar een leidende functie in de heilpedagogische beweging in Nederland en nog steeds in Europa.

Lezingen over de Proloog van Johannes

Rond de Adventstijd zal Bastiaan Baan vier lezingen houden over de Proloog van Johannes.

Data: donderdag 28 november, 5 december, 12 december, 19 december van 20.00 - 21.30 uur.

Thema's zijn onder meer:

- De Griekse tekst van de Proloog;
- De Logos-mysteriën van Efeze;
- Theologie van de Proloog bij Thomas van Aquino;
- De Proloog als meditatietekst.

Bijdragen aan lezingen en cursussen?

Regelmatig organiseert de programmagroep lezingen. Bij de uitgang wordt altijd gecollecteerd, er geldt een richtbedrag van € 5,-.

Anders is dat bij cursussen en bijeenkomsten die onze geestelijken aanbieden.

Leden en belangstellenden kunnen hun bijdrage daaraan meewegen bij hun regelmatige vaste bijdragen aan onze kerk.

Voor aankondiging: Morgenstern en Steiner

*Dinsdag 10 december
20.00 uur. Sebastiaan
de Vries*

Personen en gegevens

Rafaëlkerk

Van Tetslaan 4

3707 VD Zeist. e-mail: zeist@christengemeenschap.nl

Bestuurlijke informatie:

Bernard Heldt 06 5020 4989 of zeist@christengemeenschap.nl

Praktische informatie:

Marianne Lampe 030 699 2250 of m.a.lampe@icloud.com

Gemeentegestelijken

Mathijs van Alstein

Burg. Van Tuylllaan 38

3707 CW Zeist

030 275 1536 (niet op
maandag)

Lisette Buisman

Tesselschadelaan 17

3705 AK Zeist

06 4380 0665

Bastiaan Baan

Prins Bernhardlaan 52

3972 AZ Driebergen

06 - 25263705

(niet op maandag en
dinsdag)

Gerjan Wijers (alleen voor
Valckenbosch)

Laan van Rijnwijk 1 B 58

3709 JL Zeist

030 633 6542

Geestelijken met emeritaat:

Ger Bouwmeester

Lommerlust 20

3702 BV Zeist

030 697 7709.

Harry Buisman

Tesselschadelaan 17

3705 AK Zeist

06 3978 5116

Marlies Janssen

Nijenheim 3279

3704 AW Zeist;

030 695 6550

*Voor afwezigheid van
de geestelijken, zie pa-
gina 5.*

Gemeenteberichten

De gemeenteberichten van de Christengemeenschap Zeist verschijnen vijfmaal per jaar en wel tegen het einde van de maanden januari, maart, mei (dubbele aflevering), september en november.

De gemeenteberichten worden aan leden, belangstellenden en abonnees per post toegezonden. Vier keer per jaar ontvangen zij bovendien het kwartaalblad 'In Beweging' van de Christengemeenschap in Nederland en Vlaanderen.

Leden ontvangen de gemeenteberichten gratis, van belangstellenden en abonnees wordt een bijdrage van € 30,- per jaar gevraagd. Een digitaal abonnement is niet mogelijk.

Een sterk verkorte versie van de gemeenteberichten (onder meer zonder persoonsgegevens) vindt u op de website www.zeist.christengemeenschap.nl onder de tab 'Berichten'.

Kopij komende gemeenteberichten

Kopij voor de komende gemeenteberichten van december en januari graag uiterlijk 10 november per e-mail naar: thkloes@gmail.com
Dringende correcties of korte aanvullingen kunt u tot uiterlijk 17 november aanleveren.

Kopij kan ook via het postvak van de redactie in de kerk of telefonisch doorgegeven worden (06 535 841 09).

De komende gemeenteberichten zult u 28 of 29 november ontvangen.

De redactie behoudt zich het voorrecht voor, inzendingen te weigeren, in te korten en te redigeren.

Wat te doen als u

- lid wilt worden van de Christengemeenschap: neem contact op met een priester, zie de contactgegevens op pag. 30;
- belangstellende wilt worden: meld dat aan Ingrid Deij, ingrid.deij@telfort.nl of 030-6913 688;
- een post-abonnement wilt op de gemeenteberichten en het kwartaalblad In Beweging: geef het door aan Thom Kloes, thkloes@gmail.com of 06-535 841 09

Meer informatie, ook financiële, vindt u op de website:
www.zeist.christengemeenschap.nl en klik dan op de tab Contact.
